

Factsheet internationale studenten

Deze factsheet bevat de belangrijkste feiten en cijfers over internationale studenten in Nederland, zoals aantallen, in- en uitstroom, blijfkans, instructietalen en de toegankelijkheid van hogescholen en universiteiten. U leest ook over de knelpunten en hoe Nederland profiteert van de aanwezigheid van internationale studenten. Onder aan deze factsheet vindt u, ter verdieping, doorverwijzingen naar relevante onderzoeken en publicaties.

Mei 2023
Samengesteld door Saoradh Favier en Bregje Wijsenbeek

Feiten en cijfers: internationale studenten in het Nederlandse hoger onderwijs

Aantal

In het studiejaar 2022/'23 studeerden 122.287 internationale diplomastudenten bij hogescholen en universiteiten in Nederland die door de overheid worden gefinancierd (bekostigde ho-instellingen). Dit was 15 procent van de totale studentenpopulatie.

Van alle studenten op universiteiten was 25,1 procent internationaal, tegenover 7,7 procent in het hbo. Van alle internationale studenten was 72,3 procent afkomstig uit de EER en 27,7 procent van buiten de EER. Van alle eerstejaars (bachelor) studenten in 2022/'23 was 20 procent internationaal (Bron: 1 cijfer HO (DUO)).

Instroom

In het studiejaar 2022/'23 ontvingen bekostigde ho-instellingen 41.203 nieuwe internationale inschrijvingen voor een volledig bachelor- of masterprogramma, uit deze groep kwam 69,6 procent uit de EER (28.688) en 30,4 procent van buiten de EER (12.515).

Van deze studenten ging 72,9 procent (30.030) naar het wetenschappelijk onderwijs (wo), waarvan 69,4 procent (20.837) uit de EER afkomstig is en 30,6 procent (9.193) van buiten de EER. In het hogerberoepsonderwijs (hbo) waren er 11.173 nieuwe internationale inschrijvingen, waarvan 70,3 procent (7.851) EER en 29,7 procent (3.322) niet-EER. Op bachelorprogramma's waren er in totaal 28.207 nieuwe internationale inschrijvingen (74,6 procent EER; 25,4 procent niet-EER), tegenover masterprogramma's met 12.996 (58,9 procent EER; 41,1 niet-EER) (Bron: 1 cijfer HO (DUO)).

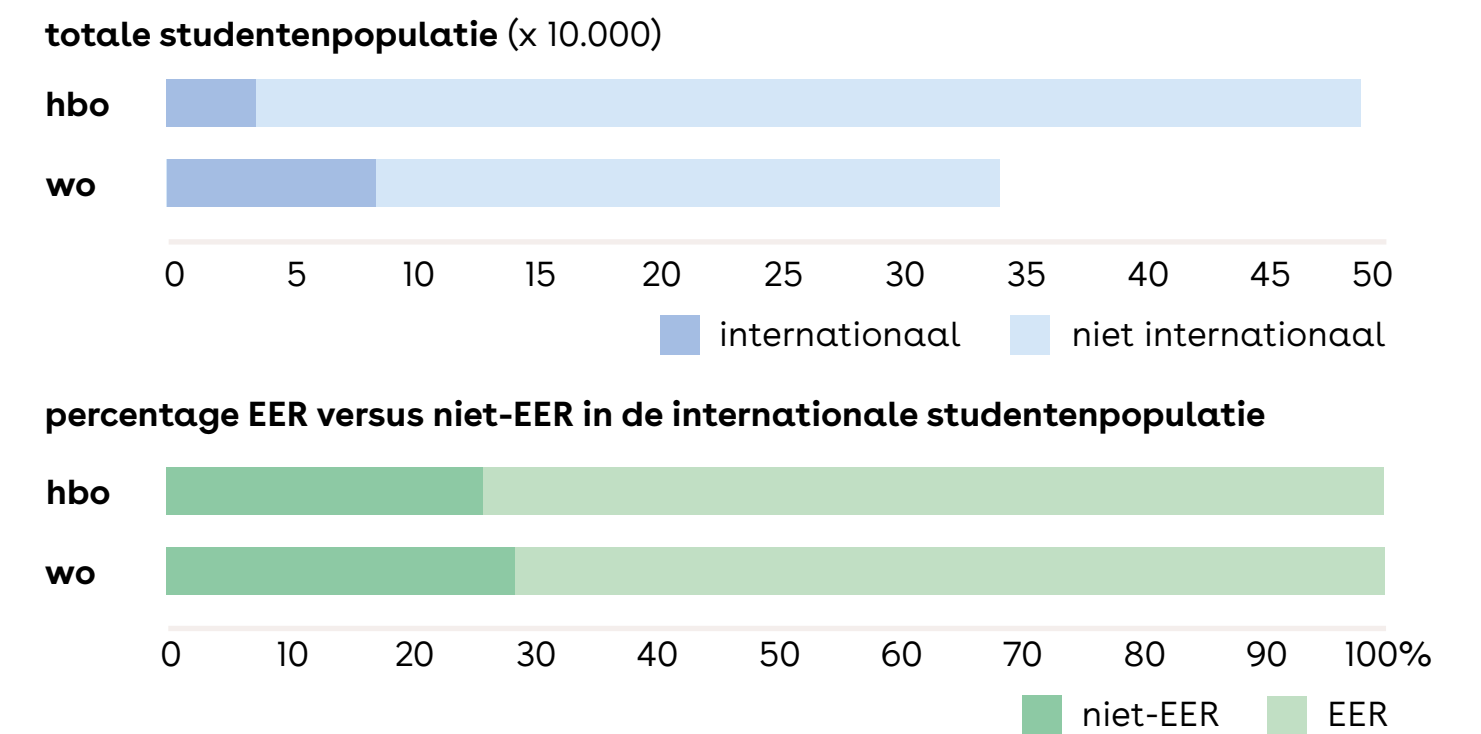
Verskil tussen EER en niet-EER studenten

Studenten uit de Europese Economische Ruimte (alle EU-landen plus Liechtenstein, Noorwegen en IJsland, EER) betalen in Nederland het wettelijk collegegeldtarief € (€ 2.209,- voor 2022/'23) waaraan de overheid financieel bijdraagt. EER-studenten komen in sommige gevallen in aanmerking voor studiefinanciering, bijvoorbeeld wanneer zij meer dan 56 uur per maand werken (CPB, 2019: 6). € Studenten van buiten de EER betalen het hogere instellingstarief. Studenten van buiten de EER hebben daarnaast meestal een verblijfsvergunning nodig.

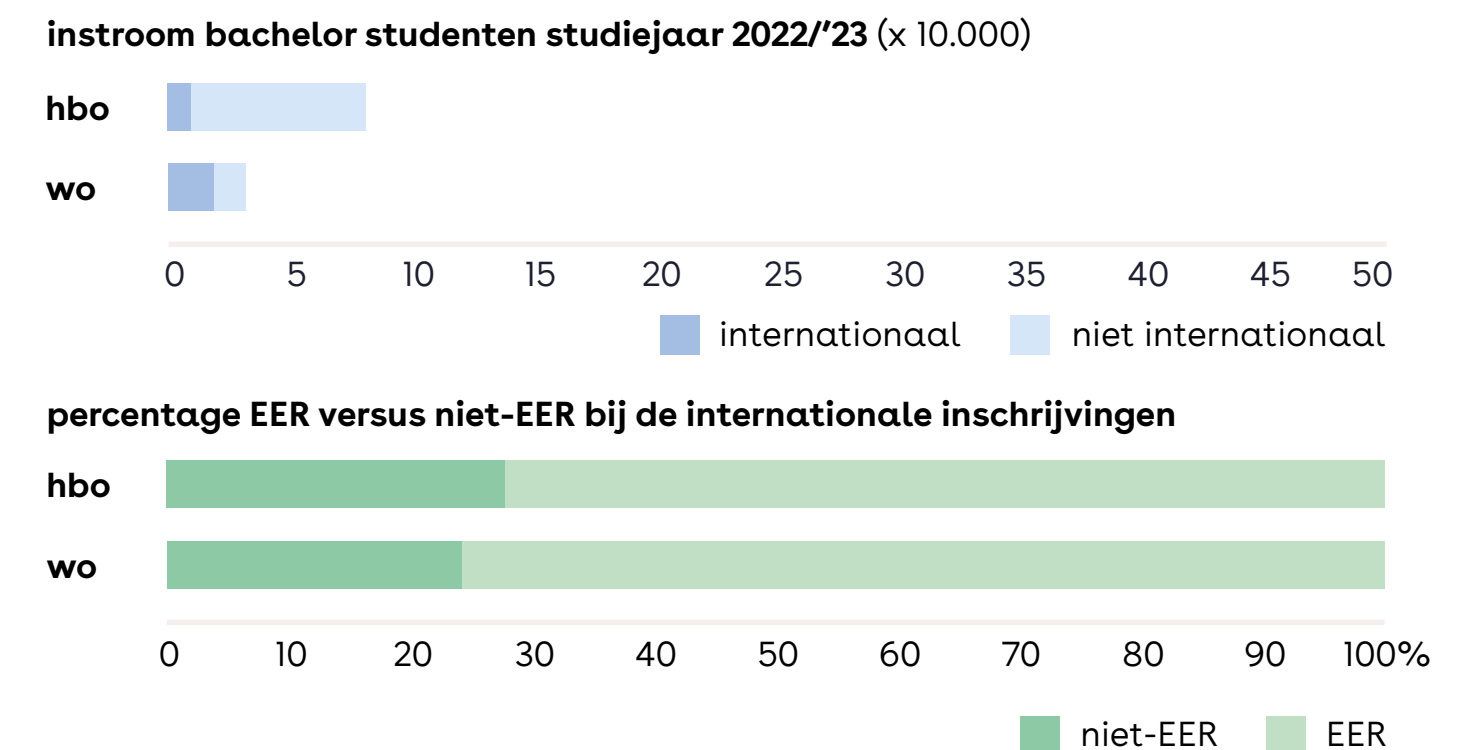
Wat verstaan we onder internationale studenten?

Studenten die niet over de Nederlandse nationaliteit beschikken en die geen Nederlandse vooropleiding hebben gedaan (CPB, 2019: 12) € Internationale diplomastudenten zijn studenten die hun gehele diploma in het buitenland doen; uitwisselingsstudenten komen slechts voor een deel van hun studie of voor hun stage naar het buitenland. Voor deze factsheet zijn mbo-studenten buiten beschouwing gelaten en is er geen aandacht besteed aan vluchtelingstudenten.

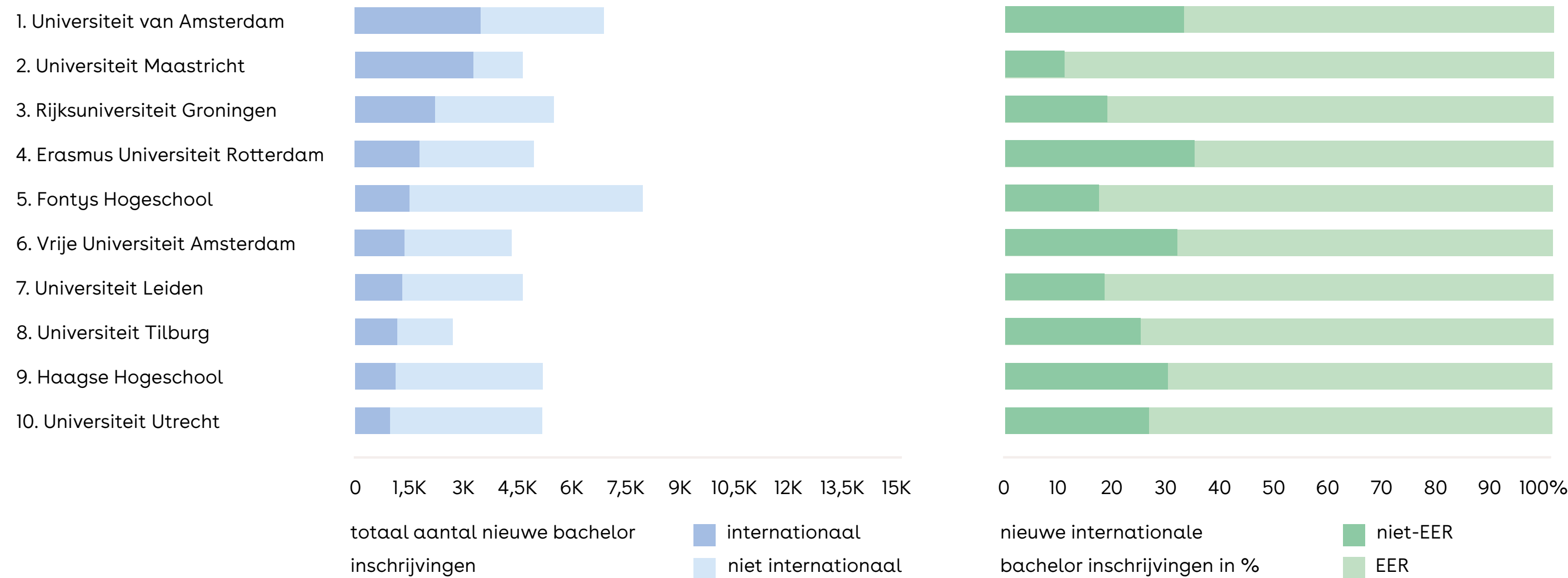
Figuur 1 - Percentage en aantallen internationale studenten op de totale studentenpopulatie in het hbo en wo, onderverdeeld in EER en niet-EER in het studiejaar 2022/'23.

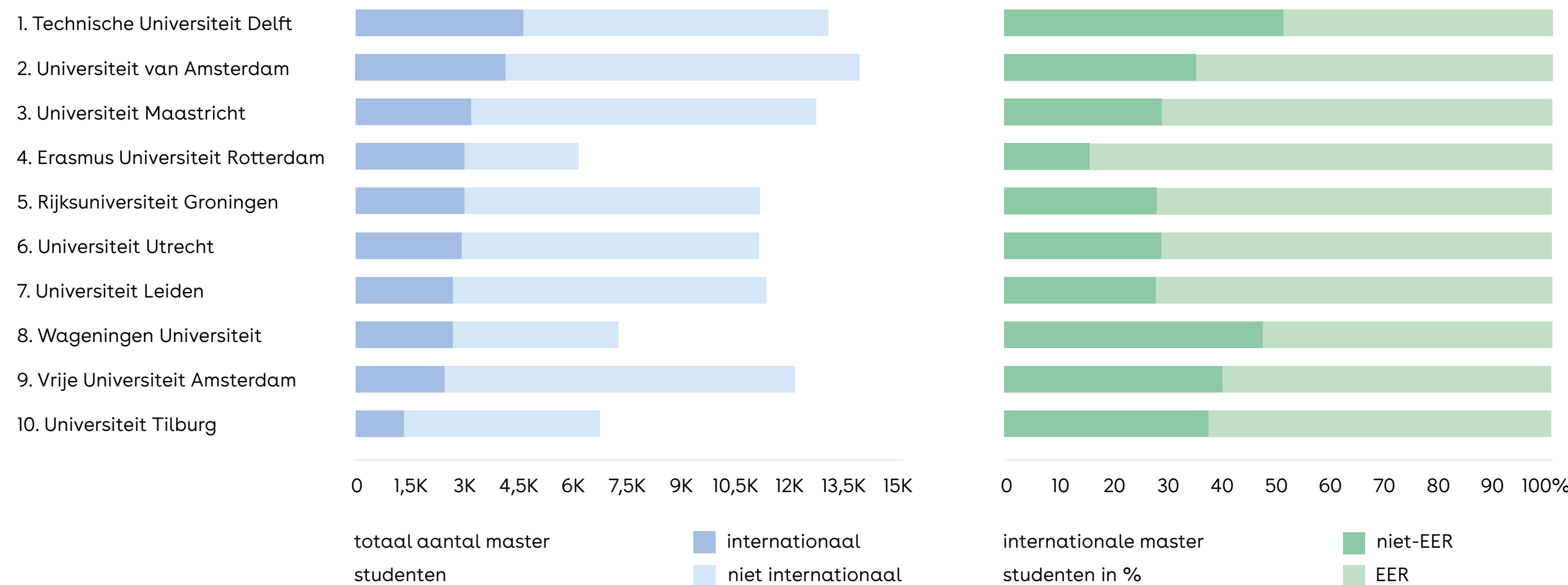
Figuur 2 - Percentage en aantallen nieuwe inschrijvingen van internationale studenten op het totaal aantal nieuwe inschrijvingen in het hbo en wo, onderverdeeld in EER en niet-EER in het studiejaar 2022/'23.

Figuur 3 - Nieuwe inschrijvingen internationale bachelor studenten op het totaal aantal nieuwe bachelorinschrijvingen, onderverdeeld in EER en niet-EER (de 10 instellingen met de meeste internationale bachelor inschrijvingen).

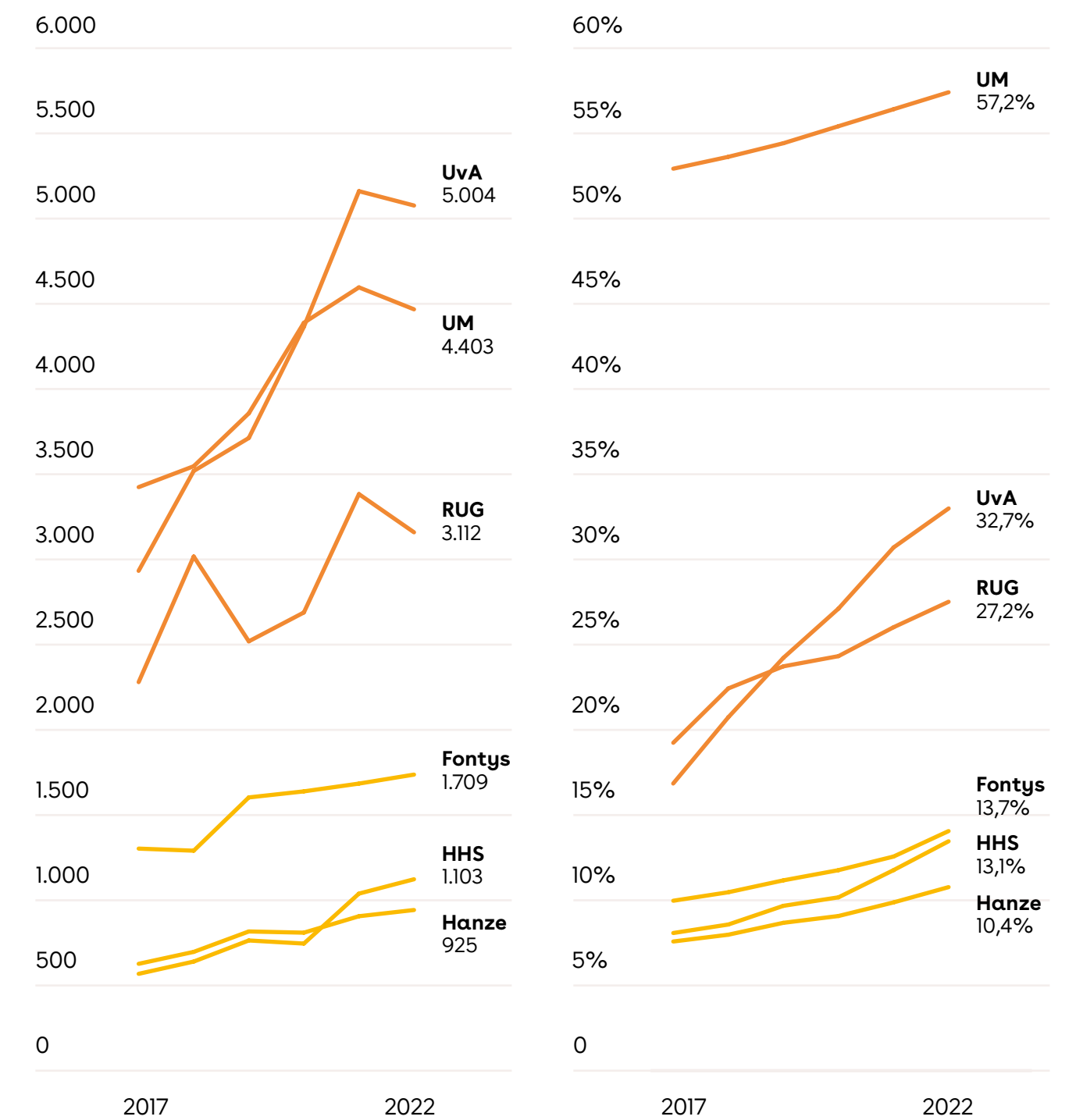

Figuur 4 - Internationale masterstudenten op de totaal masterstudentenpopulatie, onderverdeeld in EER en niet-EER (de 10 instellingen met de meeste internationale masterstudenten).

De percentages internationale studenten binnen een masteropleiding geven vaak een vertekend beeld.

'Nieuwe inschrijvingen' zijn studenten die zich voor het eerst inschrijven voor een ho-opleiding in Nederland. Omdat de meeste Nederlandse masterstudenten een bacheloropleiding in Nederland hebben gevolgd, zijn de 'nieuwe inschrijvingen' bij masteropleidingen dus grotendeels internationaal. Hierdoor kan het percentage internationale studenten onevenredig hoog zijn. Een mogelijke oplossing is om op masterniveau alleen te kijken naar het totaal aantal internationale studenten in verhouding tot de totale studentenpopulatie. Dit is toegepast in figuur 4.

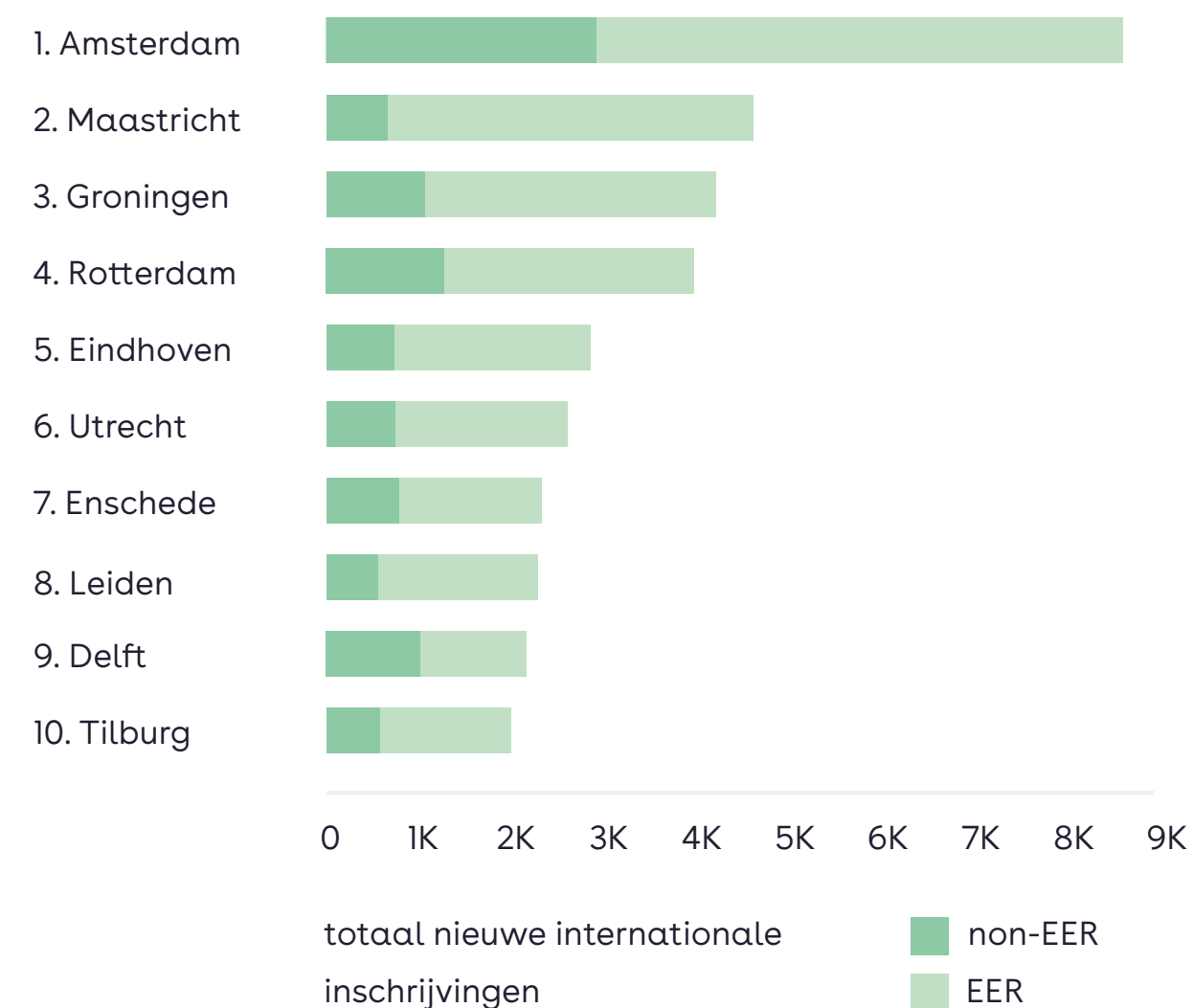
Figuur 5 - 5-jaar groei in het aantal nieuwe internationale inschrijvingen en in het percentage internationaal vanuit de totale studentenpopulatie bij de top 3 wo- en hbo-instellingen met de hoogste aantallen nieuwe internationale inschrijvingen in 2022/'23.

Tabel 1 - Top-10 steden op basis van aantal nieuwe internationale inschrijvingen in 2022/'23. Totaal nieuwe internationale inschrijvingen en verdeling EER/niet-EER per stad.

Stad	Totaal	EER	Niet-EER
1. Amsterdam	8.660	66,2%	33,8%
2. Maastricht	4.641	85,8%	14,2%
3. Groningen	4.228	74,7%	25,3%
4. Rotterdam	3.990	67,9%	32,1%
5. Eindhoven	2.870	74,4%	25,6%
6. Utrecht	2.615	71,4%	28,6%
7. Enschede	2.340	66,4%	33,6%
8. Leiden	2.295	75,7%	24,3%
9. Delft	2.168	52,9%	47,1%
10. Tilburg	2.003	71,1%	28,9%

Deze cijfers hebben betrekking op de hoofdlocatie van de instelling waar de studenten staan ingeschreven, niet op hun woonplaats (Bron: 1 cijfer HO (DUO)).

Figuur 6 - Top-10 steden op basis van aantal nieuwe internationale inschrijvingen in 2022/'23.

Groei en trends internationale studenten: instroom en totale aantallen

Wetenschappelijk onderwijs (wo)

Instroom

In het wetenschappelijk onderwijs was er in het collegejaar 2022/'23 een afname van 4,2% in het aantal nieuwe inschrijvingen van internationale studenten. Er waren dit jaar 1.310 minder inschrijvingen van internationale studenten ten opzichte van vorig jaar. In het vorige collegejaar (2021/'22) was er nog een groei van 20,3%. De instroom van Nederlandse studenten daalde met 5,7% (1.919 minder studenten).

Totale aantallen

In het collegejaar 2022/'23 is het aandeel van internationale studenten in de totale studentenpopulatie 25,1%, ten opzichte van 23,4% vorig jaar. De groei van het totale aantal internationale studenten was 7,2%. Er zijn dit jaar 5.751 meer internationale studenten in het wetenschappelijk onderwijs ten opzichte van vorig jaar. De groei is wel afgenomen, vorig collegejaar was de groei bijna twee keer zo groot (14,2%).

Hogerberoepsonderwijs (hbo)

Instroom

Ook in het hbo is het aantal nieuwe inschrijvingen van internationale studenten minder hard gegroeid dan vorig jaar. In het collegejaar 2022/'23 was er een groei van 6,7% (697 meer nieuwe internationale studenten dan vorig jaar). In 2021/'22 was er een groei van 11,1%. De instroom van Nederlandse hbo-studenten voor het collegejaar 2022/'23 is met 8,7% gedaald (7.640 minder nieuwe Nederlandse studenten).

Totale aantallen

In het collegejaar 2022/'23 zijn er 2.281 meer internationale studenten in het hbo vergeleken met vorig jaar. Het totale aantal internationale studenten is met 6,6% gegroeid.

In 2021/'22 was die groei nog 7,8%. Dit collegejaar is 7,7% van alle studenten in het hbo internationaal, vorig collegejaar was dat 7,1%.

Uitwisselingsstudenten

Ongeveer evenveel uitgaande als inkomende uitwisselingsstudenten.

Naast diplomastudenten zijn er ook internationale studenten die een deel van hun studie of een stage in Nederland doen. Er zijn geen recente en complete cijfers beschikbaar over de omvang van deze groep. Wel weten we dat er in studiejaar 2018/'19 14.719 inkomende studenten waren met een Erasmus+ beurs. Het grootste deel (10.060) was hier om te studeren, de rest (4.659) deed een stage. In hetzelfde studiejaar (2018/'19) gingen ongeveer evenveel Nederlandse studenten met een Erasmus+ beurs naar het buitenland: 14.353. Hiervan gingen 9.933 naar het buitenland om te studeren, de rest (4.420) voor een stage. De populairste bestemmingslanden waren in dat jaar Spanje, het Verenigd Koninkrijk en Duitsland (Bron: Nuffic, 2022). [↗](#)

Uitvalpercentages internationale studenten

Uitvalpercentage van eerstejaars internationale studenten hoger dan Nederlandse studenten, na het eerste jaar is het uitvalpercentage lager.

Van de internationale diplomastudenten stopt 17 procent met hun studie in het eerste jaar, tegenover 6 procent van de Nederlandse studenten. Van de internationale studenten die een wo-bacheloropleiding beginnen, studeert na vier jaar ongeveer een kwart niet meer in Nederland, zonder een diploma te hebben behaald. Bij Nederlandse studenten ligt dit op 9 procent. Van de internationale studenten die na het eerste jaar nog in opleiding zijn, behaalt een groot deel binnen vier jaar zijn diploma (65 procent EER, 61 procent buiten EER). Bij Nederlandse studenten ligt dit iets lager: 60 procent (Bron: Onderwijsinspectie, 2022). [↗](#)

Opleidingen in andere talen dan het Nederlands

Wetenschappelijk onderwijs (wo)

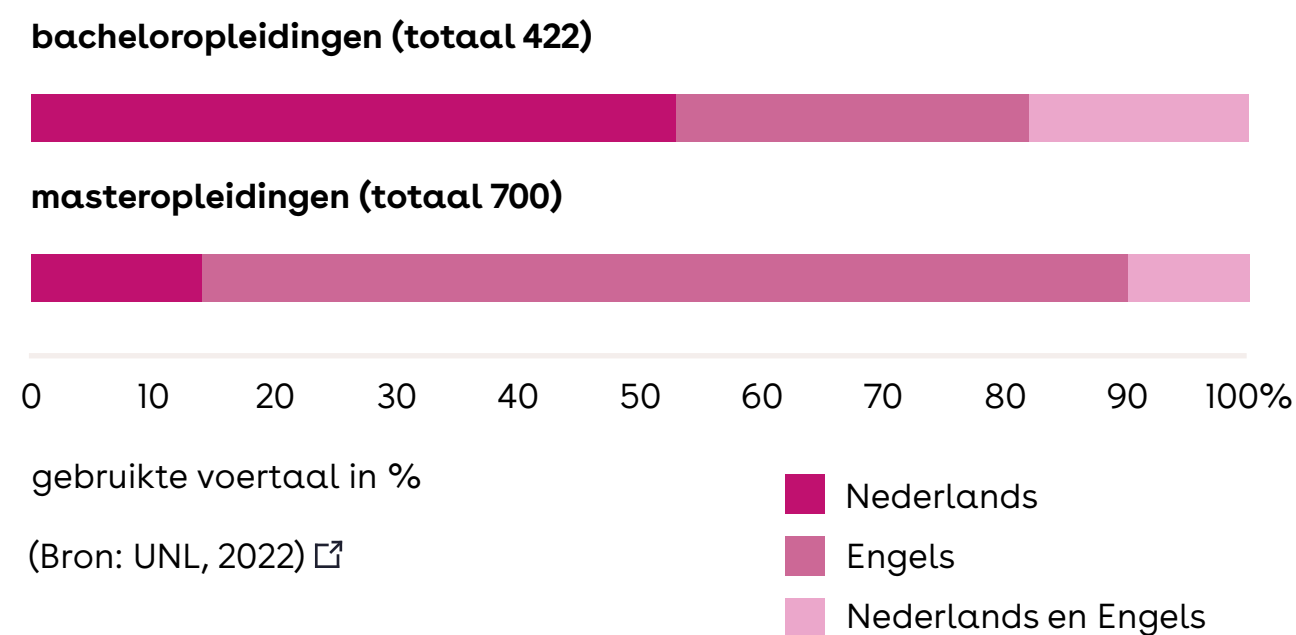
De meerderheid van de universitaire bacheloropleidingen is volledig Nederlandstalig.

Volgens de meeste recente beschikbare data werd in 2021/22 iets meer dan de helft (53 procent) van de 422 unieke bacheloropleidingen aan Nederlandse universiteiten in het Nederlands gegeven. Het aandeel Engelstalige opleidingen op bachelorniveau was 29 procent. De overige 18 procent werd zowel in het Engels als in het Nederlands gegeven. Op bachelorniveau gaven alleen sectoroverstijgende, technische en economische opleidingen het grootste deel van hun onderwijs in het Engels. De vakgebieden Gezondheidszorg en Recht werden overwegend in het Nederlands gedoceerd.

Engels meest gebruikte voertaal op masterniveau.

Van de 700 wo-masteropleidingen werd 76 procent uitsluitend in het Engels aangeboden, tegenover 14 procent in het Nederlands. Tien procent van de wo-masterprogramma's werd in beide talen gegeven. Op masterniveau was Engels de meest voorkomende instructietaal op alle gebieden, behalve Rechten. Masterprogramma's op het gebied van Landbouw en natuurlijke omgeving en sectoroverstijgende studies waren exclusief in het Engels. Voor het studiejaar 2023/24 is 72 procent van de opleidingen in het wo (deels) anderstalig (Bron: Studiekeuze 123, 2022).

Figuur 7 - Aandeel Nederlandstalige, Engelstalige en beide talen in Nederlandse universiteiten 2021/22.

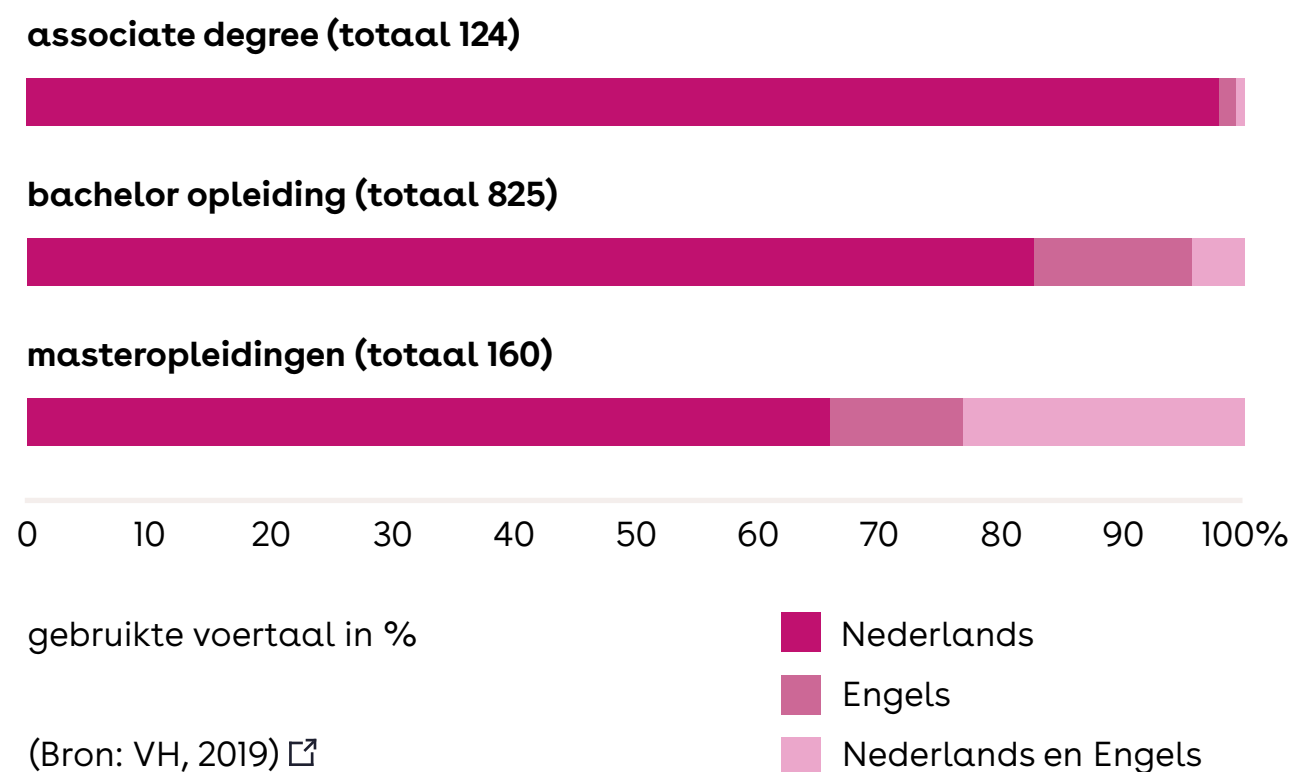
Hoger beroepsonderwijs (hbo)

Nog steeds overgrote deel hbo-opleidingen in het Nederlands.

De laatste openbare cijfers over de taal van het onderwijs in het hbo dateren uit 2017/18. In dat jaar was 82 procent van de opleidingen volledig in het Nederlands. 11 procent had zowel een Nederlandstalige als een Engelstalige variant en 7 procent was volledig Engelstalig (Bron: VH, 2019).

Voor nu hebben we gekeken naar het studieaanbod voor het Studiejaar 2023/24, al is deze lijst niet volledig. Van de 1.191 bekostigde hbo-opleidingen (bachelor en master) zijn 892 in het Nederlands, 251 in het Engels en zeven in een andere taal (Duits of Frans). Hierbij moet wel worden opgemerkt dat bij sommige opleidingen de taal niet bekend is en dat andere opleidingen in twee talen te volgen zijn. Van de 959 hbo-bacheloropleidingen is 79 procent in het Nederlands (N=756). Bij de hbo-master opleidingen is 62 procent in het Nederlands (N=232) (Bron: Studiekeuze 123, 2022).

Figuur 8 - Aandeel Nederlandstalige, Engelstalige en beide talen in Nederlandse hogescholen 2017/18.

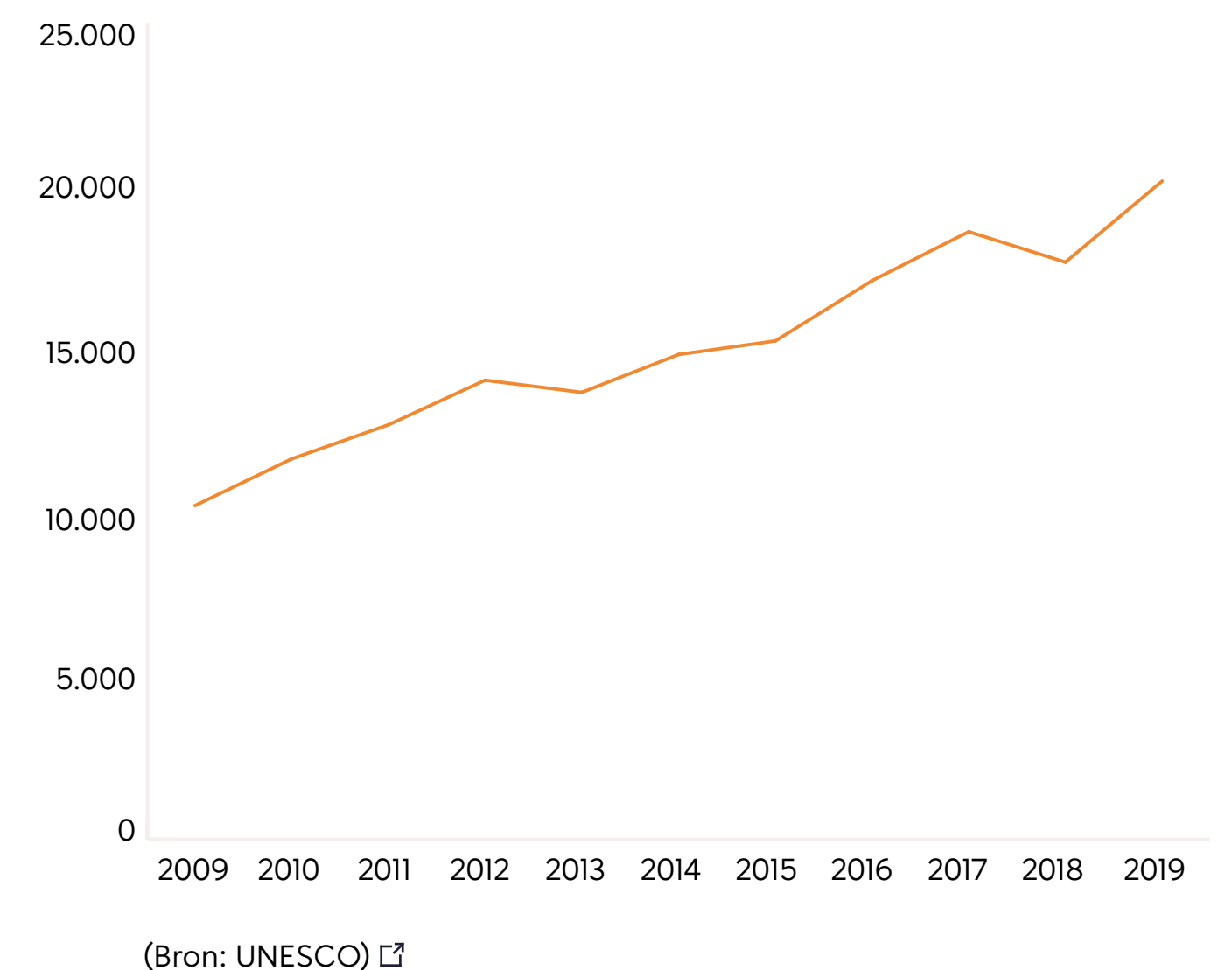

Nederlandse studenten in het buitenland

Het aantal studenten dat vanuit Nederland in het buitenland gaat studeren is veel kleiner dan het aantal internationale studenten dat hier komt, maar het groeit wel.

Volgens de meest recente data van UNESCO studeerden in 2019 20,2 duizend Nederlandse studenten in het buitenland voor een volledige bachelor of master. Dit is bijna een verdubbeling (+97 procent) ten opzichte van 10 jaar eerder (10,2 duizend in 2009; bron: Nuffic, 2023). Het aandeel Nederlandse studenten dat in het buitenland studeert blijft relatief laag, van circa 1,7 procent in 2009 naar circa 2,9 procent in 2019 (berekening van Nuffic).

Figuur 9 - Aantal Nederlandse diplomastudenten in het buitenland van 2009 tot 2019

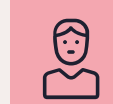
Knelpunten korte termijn

Druk op capaciteit instellingen

Dat er meer studenten vanuit het buitenland komen om hier een diploma te halen dan dat er studenten uit Nederland elders een diploma halen, heeft gevolgen voor de capaciteit bij hogeschoolinstellingen. Denk daarbij aan collegezalen, laboratoria en het aantal studenten per docent. Een Interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO) uit 2019 vond geen duidelijke negatieve gevolgen voor de capaciteit. Geen opleidingen zijn hun accreditatie kwijtgeraakt en de studenten-staf-ratio is al jaren stabiel (Bron: IBO, 2019: 9, 29-30, 32, 35). [↗](#) Echter, er zijn grote verschillen per studierichting; volgens het IBO hebben bèta- en techniekvakken een hoger studenten-staf-ratio en hebben meer opleidingen een numerus fixus moeten instellen (Bron: IBO 2019: 32). [↗](#)

Geen gevolgen voor toegankelijkheid, wel zelfselectie onder Nederlandse studenten

In 2019 concludeerde de Onderwijsinspectie dat internationalisering geen effect heeft op de toegankelijkheid voor Nederlandse studenten in het hoger onderwijs (Bron: Onderwijsinspectie, 2019). [↗](#) Er zijn maar weinig Engelstalige opleidingen met een numerus fixus, en wanneer dat wel het geval is kunnen Nederlandse studenten zich bij een soortgelijke Nederlandstalige opleiding inschrijven (Bron: IBO, 2019: 33). [↗](#) Wel is er sprake van zelfselectie, waarbij Nederlandse studenten vaker niet kiezen voor een Engelstalig traject in het hoger onderwijs, omdat ze denken dat ze het niet aankunnen (Bron: Onderwijsinspectie, 2022: 6). [↗](#)

Krapte woningmarkt

Er is sprake van een algeheel woningtekort in Nederland. Dit heeft ook effect op (internationale) studenten die behoefte hebben aan passende huisvesting in de stad, of in de omgeving waar zij gaan studeren. De Landelijke monitor studentenhuisvesting constateert dat internationale studenten bijdragen aan de toenemende vraag naar woningen. Waar Nederlandse studenten vaak nog kunnen terugvallen op een thuiswonende situatie, hebben internationale studenten die mogelijkheid meestal niet. Zij zijn aangewezen op particuliere verhuur of studentenhuisvesting verzorgd door de onderwijsinstelling (Bron: LMS, 2022). [↗](#)

In 2022 bedraagt het woningtekort voor studenten zo'n 27.000 (Bron: Kences, 2022). [↗](#) Het Europees Migratienetwerk vergeleek de Nederlandse situatie voor het aantrekken en behoud van internationale studenten met die van andere EU-lidstaten. Hieruit volgden drie grote uitdagingen voor Nederland: het woningtekort, het beheersbaar houden van de instroom (aantallen, de onvoorspelbaarheid en de verdeling over de steden) en de beschikbaarheid van voldoende onderwijzend personeel (Bron: EMN, 2019). [↗](#) Door het wettelijk kader hebben instellingen beperkte middelen om de instroom te reguleren en zijn de aantallen en de spreiding onvoorspelbaar (Bron: LMS, 2022). [↗](#)

Negatief effect op bekostiging hoger onderwijs

Op de langere termijn zijn de baten van internationale studenten voor de rijksbegroting hoger dan de lasten. Op de korte termijn echter zijn diplomastudenten uit de EER een kostenpost omdat ze het wettelijk collegegeld betalen dat door de overheid wordt gesubsidieerd. Dit zijn kosten voor het ministerie van OCW, terwijl het positieve saldo dat internationale studenten op de langere termijn voor de rijksbegroting genereren niet perse bij het hogeronderwijs terecht komen. De toename van internationale studenten heeft daarmee geleid tot een lagere totale bekostiging per student, inclusief onderzoeksuitgaven. De instellingen zelf hebben vaak juist extra inkomsten door internationale studenten (Bron: IBO, 2019: 9,29-30, 32,35). [↗](#)

Voordelen voor Nederland

Een netto 'plus' voor de Rijksbegroting

Het saldo van opbrengsten en kosten van internationale studenten in Nederland is op de lange termijn positief. Dit geldt voor zowel EER- als niet-EER-studenten. Dit komt doordat een deel van de internationale studenten na hun studie in Nederland gaat werken, en dus belasting afdraagt (Bron: CPB, 2019: 35, 36). [↗](#)

Het percentage studenten dat x jaar na afstuderen nog in Nederland is, wordt de 'blijfkans' of 'stayrate' genoemd. In deze factsheet is een periode van vijf jaar gehanteerd. Van de bijna 139.000 internationale studenten die tussen 2006/'07 en 2015/'16 zijn afgestudeerd in het Nederlandse hoger onderwijs, woont 46 procent een jaar na afstuderen nog in Nederland. Na vijf jaar is de stayrate gedaald tot 24 procent (18,6 procent voor EER studenten en 37,6 procent voor niet-EER studenten).

Studenten uit niet-EER-landen blijven vaker in Nederland en leveren meer op dan studenten uit EER-landen. Niet-EER: 68,5 en 96,3 dzd euro resp. voor hbo- en wo-student. EER: 5,0 en 16,9 dzd euro resp. voor hbo en wo-student (Bron: CPB, 2019: 3). [↗](#)

De instroom van internationale studenten in het studiejaar 2022/'23 zal de Nederlandse schatkist uiteindelijk circa €1,5 miljard opleveren, zie tabel 3.

Talent voor de arbeidsmarkt

Wo-afgestudeerden uit niet-EER-landen werken de meeste uren, gevolgd door wo-afgestudeerden uit EER-landen en Nederlandse wo-afgestudeerden. Voor hbo-afgestudeerden zien we ook dat afgestudeerden uit niet EER-landen de meeste uren werken, gevolgd door Nederlanders, en hbo-afgestudeerden uit EER-landen (Bron: CPB, 2019: 30). [↗](#)

Van de blijvende en werkende internationale afgestudeerden (cohorten 2006/'07 t/m 2015/'16) waarvan de branche bekend is, werkte 36 procent vijf jaar na slagen in de sector Overheid, onderwijs en zorg (totaal 5.300 afgestudeerden). Ook Zakelijke dienstverlening (29 procent; 4.700) en Handel, vervoer en horeca (14 procent; 2.200) zijn populair onder in Nederland werkende afgestudeerden (Bron: Nuffic, 2022: 18 en 25). [↗](#)

'International classroom'

Mits goed begeleid door docenten, draagt de international classroom bij aan de ontwikkeling van internationale competenties van studenten, zoals het kunnen samenwerken met mensen uit andere culturen, een open houding, maatschappelijk bewustzijn, kritisch denken en aanpassingsvermogen (Bron: Nuffic, 2021). [↗](#) Uit recent onderzoek van Erasmus Universiteit Rotterdam en Radboud Universiteit blijkt dat de international classroom vooral veel voordelen heeft voor Nederlandse studenten. Zij worden al in de eerste maanden meer ruimdenkend en pro-actiever (Bron: Hofhuis et al, 2022). [↗](#)

Docenten uit de wereld

Engelstalige opleidingen zijn toegankelijk voor docenten vanuit de hele wereld. Vooral in de techniek is het aandeel internationale medewerkers op ho-instellingen hoog (56 procent) (Bron: Rathenau, 2020). [↗](#)

Schaalvergroting

De netto-instroom van internationale studenten zorgt voor een grotere studentenpopulatie en een uitbreiding van het aantal vakken en opleidingen. Hierdoor valt er voor Nederlandse studenten ook meer te kiezen (Bron: CPB, 2019: 25). [↗](#)

Tabel 2 - Nettobijdrage op individueel niveau en het geaggregeerde effect voor de instroom van 2022/'23.

	student uit EER-land		student uit niet-EER-land		totaal
	HBO	WO	HBO	WO	
instroom hoger onderwijs 2021/'22	7.721	22.084	2.820	9.317	41.942
nettobijdrage over levensloop (x €1.000)	5,0	16,9	68,5	96,3	n.v.t.
geaggregeerde effecten (x €1.000)	€38.605	€373.220	€193.170	€897.227	€1.502.222

(Bron: Nuffic, 2022: 25) [↗](#)

Verdieping en verder lezen

Internationale Studenten in Nederland

1. De cijfers over internationale studenten die aan een Nederlandse ho-instelling een volledig bachelor of master volgen (2022/'23), met een overzicht van de huidige trends en ontwikkelingen. [Incoming degree mobility in Dutch higher education 2021-2022 \(nuffic.nl\)](#)
2. In de interactieve dashboards van Nuffic kan de lezer statistieken vinden en zelf selecteren op variabelen zoals herkomstlanden van internationale studenten in Nederland, aantallen internationale diplomastudenten per regio en per instelling [Interactieve dashboards | Nuffic](#)
3. Deze factsheet uit 2022 geeft inzicht in het studiesucces van internationale studenten aan universiteiten in Nederland. [Factsheet Studiesucces van internationale studenten in de wo-bachelor | Publicatie | Inspectie van het onderwijs \(onderwijsinspectie.nl\)](#)
4. Deze inventarisatie uit 2020 geeft een overzicht van de onderzoeken die momenteel worden gedaan naar de meerwaarde van internationalisering in het Nederlandse ho en mbo. [Rapport OCW - Meerwaarde van internationalisering in mbo en ho \(nuffic.nl\)](#)
5. Voor actuele cijfers over het totaal aantal studenten en medewerkers bij universiteiten en het studentenstaf ratio kunt u terecht op deze webpagina van Universiteiten van Nederland [Studentengroei \(universiteitenvannederland.nl\)](#)
6. Deze factsheet uit 2021 geeft een cijfermatig overzicht van de instroom van niet-EER-studenten met een middelbareschooldiploma lager dan vwo-niveau tot universitaire bacheloropleidingen, gebaseerd op bij de Inspectie beschikbare cijfers: [Factsheet 'Instroom van niet-EER studenten in de wo-bachelor' | Publicatie | Inspectie van het onderwijs \(onderwijsinspectie.nl\)](#)

7. In deze benchmark uit 2019 worden bevindingen uit het syntheserapport 'Attracting and retaining international students in the EU' in relatie tot de Nederlandse context beschreven. [EMN_benchmark_int-studenten.pdf \(emnnetherlands.nl\)](#)

Uitgaande mobiliteit

1. De cijfers over Nederlandse studenten die naar het buitenland gaan voor een volledige opleiding, een deel van de studie of een stage, met een overzicht van de huidige trends en ontwikkelingen. [www.nuffic.nl/sites/default/files/2023-02/nederlandse-studenten-in-het-buitenland.pdf](#)
2. Nuffic heeft een interactief dashboard met cijfers over uitgaande diplomabiliteit. Onder aan de pagina staan verwijzingen naar meer cijfers over bestemmingslanden en bestemmingsonderwijsinstellingen. [Dutch degree students abroad | Nuffic.](#)

Arbeidsmarkt en economie

1. In 2019 is er een interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO) uitgevoerd naar de effecten van de internationale in- en uitstroom van studenten. In dit rapport zijn ook een aantal beleidsopties geformuleerd. De link bevat tevens de kabinetsreactie op dit IBO. [IBO Internationalisering van het \(hogere\) onderwijs - Eerste Kamer der Staten-Generaal](#)
2. De resultaten een onderzoek uit 2022 naar de stayrate (blijfkans) en arbeidsmarktpositie van in Nederland afgestudeerde internationale studenten. Onderzocht is welk deel van hen in Nederland blijft, de verschillen tussen Europese en niet-Europese studenten en de diverse studierichtingen. En is er onderzocht waar de blijvende afgestudeerden gaan wonen en werken. [Stayrate en arbeidsmarktpositie van internationale afgestudeerden in Nederland \(nuffic.nl\)](#)

Taalgebruik in het hoger onderwijs

1. De centrale vraag van deze verkenning is welke kennis van talen en culturen Nederland nodig heeft in het bedrijfsleven, bij de overheid, bij maatschappelijke organisaties en bij kennisinstellingen. Hier staat o.a. dat het leren van Nederlands laagdrempelig moet zijn voor internationale studenten. [Talen voor Nederland - KNAW.](#)
2. In een andere studie onderzocht het KNAW [de taalkeuze bij instellingen](#). Een belangrijk advies uit deze studie is dat instellingen taalbeleid in hun strategie moeten opnemen.
3. In 2021 onderzocht Van den Doel [de effecten van Engels als voertaal in het hoger onderwijs](#). De studie bevond onder andere dat groepswork en effectieve docentbegeleiding belangrijk zijn voor opleidingen in Nederland die in het Engels worden gegeven.

Toelating en Inclusie

1. Het onderzoek Internationalisering en de toegankelijkheid van het hoger onderwijs voor Nederlandse studenten beantwoordt de vragen: wat betekent internationalisering in het hoger onderwijs voor de toegankelijkheid voor (specifieke groepen) Nederlandse studenten en voor de sturing door de instelling dan wel de opleiding op die toegankelijkheid? [Internationalisering en de toegankelijkheid van het hoger onderwijs voor Nederlandse studenten | Rapport | Inspectie van het onderwijs \(onderwijsinspectie.nl\)](#)
2. Dit rapport beschrijft welke rol zelfselectie speelt bij de afweging die studenten en scholieren maken om al dan niet voor hun favoriete opleiding in het hoger onderwijs te kiezen. Daarbij is onder andere gekeken naar drempels in opleidingen (zoals de selectieprocedure of de taal). [Onbedoelde zelfselectie: drempels voor een specifieke opleiding | Themaport | Inspectie van het onderwijs \(onderwijsinspectie.nl\)](#)

Referenties

CPB (2019). Economische effecten van internationalisering in het hoger onderwijs en mbo. [cpb-notitie-de-economische-effecten-van-internationalisering-in-het-hoger-onderwijs-en-mbo_0.pdf](https://www.cpb.nl/sites/default/files/2019-09/cpb-notitie-de-economische-effecten-van-internationalisering-in-het-hoger-onderwijs-en-mbo_0.pdf)

Europees Migratienetwerk (EMN) (2019). Aantrekken en Behouden van Internationale Studenten. https://www.emn.nl/sites/default/files/2019-09/EMN_benchmark_int-studenten.pdf

Hofhuis, J., Jongerling, J., & Jansz, J. (2022). Who benefits from the international classroom? A longitudinal examination of multicultural personality development during one year of international higher education. <https://doi.org/10.31234/osf.io/93fq7>

Interdepartementaalbeleidsonderzoek (2019). Internationalisering van het onderwijs. https://www.eerstekamer.nl/overig/20190906/ibo_internationalisering_van_het/document

Nuffic (2021). Fysieke studentenmobiliteit en Internationalisation at Home voor de Nederlandse student in het ho. <https://www.nuffic.nl/sites/default/files/2021-08/fysieke-studentenmobiliteit-en-internationalisation-at-home-voor-de-nederlandse-student-in-het-ho.pdf>

Nuffic (2022). How is it going with international students at Dutch higher education institutions? A report on study experience and well-being. <https://www.nuffic.nl/en/publications/how-is-it-going-with-international-students-at-dutch-higher-education-institutions>

Nuffic (2022). Incoming degree mobility in Dutch higher education 2021-'22. <https://www.nuffic.nl/en/publications/incoming-degree-mobility-in-dutch-higher-education-2020-2021>

Onderwijsinspectie (2022). Studiesucces van internationale studenten in de wo-bachelor. <https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/publicaties/2022/10/13/factsheet-studiesucces-van-internationale-studenten-in-de-wo-bachelor>

Onderwijsinspectie (2019). Internationalisering en de toegankelijkheid van het hoger onderwijs voor Nederlandse studenten. <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/hoger-onderwijs/documenten/rapporten/2019/12/05/internationalisering-en-de-toegankelijkheid-van-het-hoger-onderwijs-voor-nederlandse-studenten>

Inspectie van het Onderwijs (2022). Onbedoelde zelfselectie: drempels die gekwalificeerde jongeren ervan weerhouden om een specifieke opleiding in het hoger onderwijs te kiezen. <https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/themarapporten/2022/07/07/onbedoelde-zelfselectie-drempels-voor-een-specifieke-opleiding>